

Závěrečná zpráva o plnění minimálního
preventivního programu

Školní rok 2018 – 2019

ZŠ Kamenická 1145, Děčín

Vypracovala: Mgr. Veronika Benešová

Obsah

1/ Úvod, str. 3 - 4

2/ Přehled uskutečněných aktivit prostřednictvím kterých byl naplněn
MPP, str. 5 - 19

3/ Co se podařilo, kde byly rezervy?, str. 20 - 24

4/ Závěr, str. 25

1/ Úvod

Aktivity v MPP byly v letošním roce, ostatně jako každý rok, směřovány k efektivní primární prevenci uskutečňované na naší škole. Žáci se v rámci primární prevence účastnili mnoha přednášek, besed a projektů – jak jednodenních, vícedenních tak i dlouhodobých.

Během celého školního roku se setkávali s odborníky, kteří s nimi diskutovali na témata drogové problematiky, nebezpečí šikany a kyberšikany, péče o životní prostředí, vztahů v rodině, zdravého životního stylu rozvoje mezilidských vztahů, kriminality, a dalších nežádoucích jevů a rizikového chování.

Učitelé napříč všemi ročníky budovali pozitivní klima školy, napravovali a upevňovali dobré vztahy mezi žáky, spolupracovali s rodinou a snažili se bránit nežádoucím aspektům, které s sebou přináší dnešní doba.

Během celého školního roku se žáci zapojovali jak do třídních, tak celoškolních projektů, jejichž cílem bylo dodržovat určitá společenská pravidla, osvojovat si pozitivní sociální chování a v neposlední řadě podporovat zdravý životní styl.

2/ Přehled uskutečněných aktivit, prostřednictvím kterých byl MPP 2018 - 2019 naplněn

A/ Aktivity a projekty probíhající celoročně

Školní psycholožka Mgr. Lucie Slabá realizovala v rámci péče o žáky se sociálními riziky nebo aktuálními problémy více než 80 individuálních hodinových intervencí. Více jak 20 jich dále proběhlo během školních přestávek. S dětmi školní psycholožka nejčastěji pracovala na výchovných problémech – 7x, problematice vztahů v kolektivu - 5x, školním prospěchu - 3x, osobních popřípadě rodinných problémech – 4x, výchovných problémech, úzkosti apod. Častou náplní práce byli též žáci s individuálním vzdělávacím plánem. V 9 případech se jednalo o kombinaci vícero problémů.

Celkem 19 rodičům žáků školy bylo poskytnuto téměř 50 konzultačních hodin a nespočet telefonických konzultací.

Více jak 70 konzultací dále proběhlo mezi školní psycholožkou a pracovníky školy (ředitel, pedagogové, asistenti pedagoga, výchovná poradkyně, metodik prevence)

Ve třech případech požádali o vyslechnutí žáci sami, v 5 případech byl iniciátorem třídní učitel, v dalších 5 případech potom ředitel školy, u 7 žáků vyhledali odbornou pomoc sami rodiče, s 5 žáky byla navázána spolupráce na základě informací z jiných zdrojů (OSPOD, spolužáci, výsledky šetření ve třídě)

Žákům byla také k dispozici schránka školní psycholožky, která poskytla podnět pro několik krizových intervencí.

Dále bylo školní psycholožkou realizováno 22 prevenčních a intervenčních hodin ve třídách, 5x byl administrován dotazník pro zjištění vztahů ve třídním kolektivu, psycholožka byla často přítomna přímo ve výuce a následně poskytovala metodickou podporu jak pedagogům, tak asistentům pedagoga.

Častěji než v minulých letech byly řešeny případy sebepoškozování, poruchy příjmu potravy nebo problémy spojené s multimediálními technologiemi.

Primární preventistka pokračovala v roli koordinátora školní žákovské rady. Realizovali společně například volby ve všech třídách vyjma prvního ročníku. Věnovali jsme se především tématu zdravé stravy ve škole. Při oslavách stého výročí založení našeho státu zasadili členové žákovské rady strom na školním pozemku. Během celého školního roku se žákovská rada scházela jednou až dvakrát v měsíci.

V průběhu celého školního roku měli rodiče možnost navštěvovat výchovnou poradkyni, pedagogy ve školním poradenském středisku, primární preventistku a speciálního pedagoga docházejícího na naši školu.

V rámci inkluzivního vzdělávání byli žáci vzděláváni se svými vrstevníky, v běžných třídách a bez ohledu na jejich individuální rozdíly. U toho byly respektovány jejich zájmy, potřeby, schopnosti či nadání.

Pro zvýšení povědomí o problematice životního prostředí probíhal celoročně projekt Globe, který měl za úkol vzbudit u dětí zájem o přírodní vědy a jehož se účastnily pomocí internetu.

Stejně tak probíhal i projekt Třídíme ve škole, pomocí kterého jsou žáci motivováni k aktivní účasti na třídění odpadu za pomoci tzv. „separačního komanda“ (žáci z vyšších ročníků vzdělávají žáky 1. stupně v dané oblasti)

Dále probíhal celoročně projekt Recyklohraní, při kterém jsou žáci vedeni k environmentální výchově formou her za pomoci recyklace odpadu vzniklého ve škole.

Základním cílem celoročně probíhajícího projektu „Ovoce a zelenina do škol“ bylo přispět k trvalému zvýšení spotřeby ovoce a zeleniny, vytvořit správné stravovací návyky ve výživě dětí a tím zároveň bojovat proti dětské obezitě.

V podobném duchu probíhal i program „Mléko do škol“, jehož cílem bylo podporovat děti v konzumaci mléčných výrobků a zdravém stravování a v rozvoji správných stravovacích návyků, které vydrží po celý život.

Co se týká formování osobnostních rysů, tzn. výchovného působení na morálku žáků, tolerance lidských ras, boj proti xenofobii, upevňování základních pravidel a norem společenského chování, byly

tyto problémy diskutovány průběžně po celý školní rok v rámci všech předmětů, zejména pak v hodinách rodinné a občanské výchovy.

Dále na naší škole probíhal projekt „Rodiče vítáni“ aneb Škola otevřená rodičům, rodiče otevření škole. Cílem projektu je partnerská komunikace a přátelské spolupráce mezi školou a rodiči.

Projekt „Malý velký kamarád“ je celoroční projekt, který má za úkol sblížit žáky prvního a devátého ročníku. Započal již u zápisu budoucích prvňáků a pokračoval po celou dobu prvního, respektive devátého ročníku. Děti z obou ročníků se společně účastnily mnoha akcí pořádaných školou, jehož vyvrcholením byl společný pětidenní pobyt ve škole v přírodě.

Na naší škole dále celoročně probíhal projekt Zdravá škola - jedná se o projekt, který měl za cíl posilovat a vytvářet optimální předpoklady pro úspěšné studium u každého člověka. Zároveň je program současně nástrojem včasné primární prevence civilizačních chorob, antisociálního chování a všech závislostí.

Co se týká prevence nevhodného trávení volného času spojeného s rizikovým chováním, na škole fungovala pestrá nabídka

volnočasových aktivit v době po skončení vyučování. Byly otevřeny kroužky sportovní (basketbal, florbal, basketbal, míčové hry, korfbal, badminton, turistický) a umělecké (pěvecký sbor, hra na flétnu, hra na kytaru, keramika, výtvarná výchova, dramatický). Dále měli žáci možnost navštěvovat školní hřiště (mimo hodin školní výuky a o víkendech) a možnost navštěvování školního klubu s různorodými aktivitami.

Po celý rok mohli žáci využívat prostor k aktivnímu pohybu během přestávek (ping-pongový stůl, basketbalový koš, skákací panák), což mělo za cíl povzbudit jejich zdravý životní styl.

B/ Aktivity a projekty neprobíhající celoročně

Září:

Celý poslední týden byl vyhrazen vzdělávacím tématům, kterým se věnujeme v jiných letech průběžně v celém školním roce. Na prvním stupni proběhly besedy na téma: dopravní výchova, svou práci přišli dětem představit psovodi s Policií ČR, beseda pro 6.ročník o drogové problematice, praktický nácvik první pomoci se studenty Zdravotní školy v Děčíně pro žáky 7. a 8. ročníku, pro 1.stupeň připravili žáci osmého a devátého ročníku branný den, kde kromě znalostí z přírody a první pomoci museli žáci předvést i výkony ve střelbě nebo horolezecký výkon na skále.

Druhý stupeň se zaměřil více na exkurze a výjezdy do regionu, například proběhla exkurze v zařízení integrovaného záchranného systému, navštívili sídlo Městské policie v Děčíně, uskutečnila se návštěva zámku v Děčíně a Benešově nad Ploučnicí, proběhla návštěva zemědělské výstavy Libverda 2018 a botanické zahrady, žáci absolvovali besedy s nácvikem první pomoci a sebeobranu a také besedy k tématu dospívání nebo drogové prevenci.

V rámci tohoto týdne proběhly i volby do školní žákovské rady za aktivní účasti všech žáků na škole, kromě prvního ročníku.

Všechny aktivity proběhly ve spolupráci s Policií ČR, Městskou policií v Děčíně, Střední zdravotnickou školou v Děčíně.

Pod dohledem školní psycholožky proběhlo několik seznamovacích hodin pro žáky 1. ročníku

Říjen:

Žáci šestého ročníku se pod vedením školní psycholožky, primární preventistky a třídních učitelů účastnili jednotýdenního adaptačního kurzu. Jeho cílem bylo stmelit nově vzniklé kolektivy, seznámit je s novými třídními učiteli a nastartovat skupinovou dynamiku k co nejvyšší efektivitě. Zážitkový program byl také prevencí vyloučení jednotlivců z kolektivu, šikany i rizikového chování žáků v budoucnu. Následně byl žákům šestého ročníku rozdán sociometrický dotazník, jehož cílem bylo zjistit, jaké jsou vztahy žáků v jednotlivých třídách

Žákům v pátém, sedmém a osmém ročníku byl rozdán sociometrický dotazník, jehož cílem bylo zjistit, jaké jsou vztahy žáků v jednotlivých třídách.

Ve třech třídách třetího ročníku byly ve spolupráci se školní psycholožkou vedeny hodiny zaměřené na podporu důvěry a zjištění vztahů v jednotlivých třídách.

V tomto měsíci byly započaty zájmové kroužky přístupné pro všechny žáky školy.

Dále proběhl zážitkový den v rámci projektu Malý velký kamarád, kdy žáci devátého ročníku strávili společné chvíle s prvňáky v děčínské ZOO.

Listopad:

Ve třech třídách třetího a ve třech třídách čtvrtého ročníku byly ve spolupráci se školní psycholožkou vedeny hodiny zaměřené na podporu důvěry a zjištění vztahů v jednotlivých třídách. Pro 9. ročník byl uspořádán projektový den s názvem Půlden na zdrávce, kde se žáci seznámili s pokyny pro dodržování zdravého životního stylu, byli

seznámení s prevencí drogových závislostí, kardiopulmonální resuscitací, simulací ošetrovatelských technik a chování při oznamování události na linku záchranářů. Toto bylo zakončeno praktickou částí, kde si získané vědomosti žáci vyzkoušeli jeden na druhém.

V rámci projektu Malý velký kamarád se uskutečnil projektový den Ochutnáváme podzim. Účastnili se ho společně žáci prvního a devátého ročníku.

Pro 6.ročník byla přichystána beseda se školní psycholožkou na téma Návuk efektivní komunikace ve skupině, posílení spolupráce ve skupině a posílení sebejistoty ve skupině.

Prosinec:

Ve třech třídách sedmého ročníku byly ve spolupráci se školní psycholožkou vedeny hodiny zaměřené na podporu důvěry a zjištění vztahů v jednotlivých třídách.

Dále jsme na škole zorganizovali vánoční program určený pro děti a jejich příbuzné, kterého se aktivně účastnili všichni žáci naší školy.

Leden:

Žákům 5, 7. a 8. ročníku byl znovu distribuován dotazník, který měl za úkol zjistit, do jaké míry se změnilы vztahy mezi dětmi ve třídě po uplynutí tří měsíců.

Ve třech třídách osmého ročníku byly ve spolupráci se školní psycholožkou vedeny hodiny zaměřené na podporu důvěry a zjištění vztahů v jednotlivých třídách.

Únor:

Žákům 6. ročníku byl znovu distribuován dotazník, který měl za úkol zjistit, do jaké míry se změnilы vztahy mezi dětmi ve třídě po absolvování adaptačního pobytu, který proběhl na podzim. Žáci druhého ročníku se v rámci programu osvěty v oblasti ochrany osob, chování v nebezpečných a mimořádných situacích účastnili poznávacího programu s pracovníky Záchranného hasičského sboru v Děčíně a dozvěděly se o nebezpečí požárů a o tom, jak jim předcházet.

Žákům 4. ročníku byl znovu distribuován dotazník, který měl za úkol zjistit, do jaké míry se změnilы vztahy mezi dětmi ve třídě po uplynutí tří měsíců.

Březen:

Žáci devátého ročníku se v tomto měsíci účastnili besedy s Městskou policií Děčín na téma zneužívání, domácí násilí, šikana a to v rámci prevence proti nežádoucím jevům.

V březnu byl pro žáky osmého a devátého ročníku uveden program s protidrogovou tematikou.

Dále se uskutečnila beseda pro žáky 7. a 8. tříd s názvem Než užiješ alkohol.

Duben:

Žáci druhého stupně se setkali s policisty Městské policie Děčín a besedovali na témata týkající se prevence před nežádoucím chováním spolužáků a ostatních lidí.

K lepšímu povědomí o environmentální výchově byl v dubnu uspořádán projekt Den Země, při kterém se žáci druhého stupně účastnili různých besed a exkurzí a seznámili se s technologiemi, které umožňují trvale udržitelný život na naší planetě. Mimo jiné navštívili provoz Technických služeb Děčín a skládku komunálního odpadu, uskutečnili přírodovědnou exkurzi v okolí školy a podíleli se na úklidu okolí školy, navštívili provoz čističky odpadních vod a vyjeli na návštěvu zdymadel a hydroelektrárny.

Žáci šestého a sedmého ročníku se účastnili besedy, která měla za úkol zvýšit jejich povědomí o nebezpečích, která hrozí při seznamování se po internetu.

Pro žáky 5. tříd byl připraven interaktivní program s názvem Mládí ladí jazz. Jeho úkolem bylo zjistit, jak hudba může pomoci „vyladit“ vztahy mezi spolužáky.

Školní psycholožka pracovala s žáky 8. ročníku. Jednalo se o několik sezení a interaktivních aktivit na téma Jak si zdravě zlepšit náladu.

Květen:

Žáci devátého ročníku se setkali s policisty Městské policie Děčín a besedovali na témata týkající se prevence před nežádoucími jevy v chování ostatních.

Děti z prvního i druhého stupně se seznámily se základy třídění odpadu prostřednictvím interaktivního programu Tonda-obal na cestách.

V tomto měsíci vyjeli žáci napříč druhým stupněm do Velké Británie. Výjezd se uskutečnil mimo jiné s cílem poznat odlišné kulturní a jazykové prostředí.

Žáci osmého ročníku navštívili Revolution train. Jedná se o unikátní nástroj, který dětem přináší novou formu všeobecného preventivního programu skrze interaktivní a zážitkové vzdělávání.

V tomto měsíci naše škola uspořádala akademii. Jednalo se o divadelní představení, která si žáci pro své rodiče připravili a to na téma Letem světem.

Červen:

Co se týče prevence proti šikaně a zlepšení komunikace mezi žáky různých věkových skupin se na počátku měsíce uskutečnil týdenní společný pobyt ve škole v přírodě v rámci projektu „Malý velký kamarád“. Nicméně, jednalo se o celoroční projekt společně strávených chvil žáků prvního a devátého ročníku, v jehož závěru probíhal právě výše zmíněný pobyt.

Pro zlepšení zdravého životního stylu našich žáků bylo v červnu uspořádáno několik sportovních dnů a výjezdů pro nejaktivnější žáky školy. Tyto byly určeny pro žáky všech ročníků a jejich cílem bylo podpořit u dětí zájem o sportovní aktivity.

Na samý konec školního roku byl pro rodiče odcházejícího devátého ročníku uspořádán rozlučkový večer.

3/ Co se nám podařilo, kde byly rezervy?

Po skončení školního roku si musel tým primární prevence položit několik otázek. Co se nám během 10 měsíců školní docházky podařilo

a co naopak ne? Byl dodržen Minimální preventivní program? Bylo dosaženo všeho, co jsme si na začátku školního roku vytyčili?

Došli jsme k těmto závěrům.

Co se nám podařilo:

- 1) Uskutečnili jsme preventivní programy podle výběru a potřeb jednotlivých tříd a tím zlepšili sociální klima na škole.
- 2) Spolupracovali jsme s třídními učiteli na prvním i druhém stupni.
- 3/ U některých dětí jsme eliminovali záškoláctví na minimum neomluvených hodin.
- 4/ Formovali jsme odmítavý postoj k rizikovému chování a tvořili zdravé společenské vztahy (nácvik komunikačních dovedností a jejich rozvoj v rámci občanské a rodinné výchovy, českého jazyka, přednášky, besedy).
- 5/ Zapojili jsme všechny žáky do akcí v MPP - díky účasti dětí ve školní žákovské radě.
- 6/ Zapojili jsme některé rodiče do užší spolupráce na výchovně-vzdělávacím procesu jejich dětí – spolupráce se školní psycholožkou.

7/ Díky uskutečněnému adaptačnímu pobytu 6. ročníků jsme zapojili nové žáky do kolektivu a celkově zlepšili atmosféru třídy.

8/ Pomohli jsme několika žákům díky individuální i skupinové práci se školní psycholožkou ve studiu a děti se tak vyhnuly opakování ročníku.

9/ Zlepšili jsme komunikaci třídního učitele a rodičů a zapojení rodičů do dění ve škole - prostřednictvím internetového programu Bakaláři.

10/ Zvýšili jsme počet žáků zapojených do volnočasových aktivit nabízených na škole i díky vyššímu počtu zájmových kroužků.

11/ Zlepšili jsme povědomí žáků o důležitosti environmentálního chování (sběr papíru, třídění odpadu).

12/ Prohloubili jsme povědomí některých žáků o rizikovém chování a jeho možných následcích - prevence užívání návykových látek, tématické hodiny se školní psycholožkou.

13/ Eliminovali jsme výskyt nežádoucího chování žáků vůči sobě (zkvalitnění komunikace a spolupráce mezi dětmi navzájem, mezi dětmi a dospělými – nácvik sociálních dovedností v rámci rodinné a občanské výchovy, nácvik konfliktních situací s náležitým komentářem

a nabízenými možnostmi řešení, spolupráce na projektu „Malý, velký kamarád“, adaptační pobyt, skupinky školní psycholožky).

14/ Podporovali jsme zdravý životní styl dětí – Zdravá škola, Mléko do škol, Ovoce a zelenina do škol, Zdravé svačinky.

15/ Zvýšili jsme osvětu v oblasti ochrany osob, chování v nebezpečných a mimořádných situacích (Projektový týden pohybu, Projektový den primární prevence)

16/ Umožnili jsme anonymně či otevřeně se svěřit s důvěrnými informacemi komukoli z pedagogického sboru – třídní učitelé, schránka důvěry, schránka školní psycholožky, možnost oslovit školní psycholožku na chodbě či v době přestávek bez omezení, konzultační hodiny primární preventistky.

17/ Zlepšili jsme osvětu v oblasti sexuální výchovy, v toleranci různých ras a boji proti xenofobii u většiny žáků.

18/ Zvýšili jsme osvětu v oblasti ochrany osob, chování v nebezpečných a mimořádných situacích – Kamenická na zelenou, Den primární prevence apod.

19/ Podařilo se nám i nadále udržovat spolupráci s institucemi a organizacemi (Městská policie, policie ČR, OSPOD, PPP)

Co se nám nepodařilo?

1/ Nepodařilo se nám zlepšit chování některých žáků vůči jejich spolužákům a nadále tak přetrvává špatné chování vůči některým spolužákům.

2/ Nepodařilo se nám změnit postoj některých žáků k užívání některých návykových látek (tabák, alkohol).

3/ Nepodařilo se nám zajistit u některých žáků bezproblémovou docházku do školy (skryté záškoláctví).

4/ Nepodařilo se nám spolupracovat ještě více s některými rodiči, což se projevovalo nedostatečnou účastí na třídních schůzkách, při návštěvě školního serveru Bakalář, neochotou komunikovat s učiteli apod.

5/ Nepodařilo se nám u některých žáků zajistit osvětu v oblasti ochrany osob, chování v nebezpečných a mimořádných situacích.

6/ Neuspěli jsme se žádostí o poskytnutí finančních prostředků v rámci dotačního programu Prevence rizikového chování v Ústeckém kraji v roce 2019. Tyto peníze měly být použity pro žáky šestého ročníku vyjíždějících na adaptační pobyt.

7/ Bohužel se nám nepodařilo zamezit sebepoškozování některých žáků.

8/ Dále byly mnohem častěji než v minulosti řešeny případy poruchy příjmu potravy u některých žákyň.

4/ Závěr

Primární prevence je součástí každodenního života na naší škole, proto se snažíme s „preventivním týmem“, složeným ze školní psycholožky, výchovné poradkyně a školní metodičky prevence nabízet program, při němž dbáme na aktuálnost a míru jeho užití.

Klima ve škole, důvěra a pocit bezpečí žáků jsou základními kameny prevence a na všech zmíněných bodech se podílejí učitelé, zástupkyně ředitele i ředitel školy.

V rámci správného plnění MPP spolupracujeme s odborníky z výchovného poradenství a různými neziskovými organizacemi.

Naše preventivní působení je efektivní s jasně definovaným cílem.

Pokud ale ani sebestyčtější program prevence nezabrání rizikovému vývoji žáků a není v moci či kompetenci školy to vyřešit, dodržujeme princip delegování péče o dítě do rukou odborníků.

